

Předmět: Pracovní skupina sociálního bydlení
Datum: 12. prosince 2019
Místo: Magistrát města Ostravy, Prokešovo náměstí 8, místnost č. 206a
Přítomní: 22 členů / zástupců / hostů

Program jednání

Průběh Pracovní skupiny sociálního bydlení (dále PS) plasticky představuje zasláná příloha prezentace (Příloha č. 1); zápis se zaměřuje primárně na zachycení diskuse či doplnění k jednotlivým tématům. Jednotlivá témata na jednání uváděl p. Mikulec.

Jednání PS bylo zahájeno schválením Jednacího řádu, kde byla aktualizována působnost – PS pracuje na naplňování a revizích Akčního plánu koncepce sociálního bydlení statutárního města Ostravy a koncepčních a metodických materiálů. PS se schází min. 2x ročně.

Pan Mikulec vyzval k hlasování – členové a zástupci členů PS schvalují Jednací řád.

Hlasování: **schváleno** (17 přítomných členů/zástupců; 5 hostů se hlasování neúčastnilo)

Počet členů PRO: 17

Počet členů PROTI: 0

Zdrželo se: 0

1. Představení programu jednání pracovní skupiny a schválení programu

Pan Mikulec představil program jednání PS sestávající z Informační části (aktuality z MPSV, co se událo od posledního setkání PS, návazný projekt Sociální bydlení ve městě Ostrava, nová koncepce bydlení, zajímavé výzkumy) a Pracovní části (zaměřeno na depistáž a prevenci ztráty bydlení).

Pan Mikulec vyzval k hlasování – členové a zástupci členů PS schvalují program jednání PS.

Hlasování: **schváleno** (17 přítomných členů/zástupců; 5 hostů se hlasování neúčastnili)

Počet členů PRO: 17

Počet členů PROTI: 0

Zdrželo se: 0

2. Informační část

2.1 Aktuality z Ministerstva práce a sociálních věcí (paní Mahdalová)

Je připravována novela zákona o sociálních službách; příprava revize dávek na bydlení – příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení a jejich možné sjednocení do jedné dávky + specifikace výplaty; revize Koncepce sociálního bydlení ČR – zavedení dostupného bydlení (terminologie dle Ministerstva pro místní rozvoj, hlavního gestora agendy sociálního/dostupného bydlení); příprava metodiky pro Úřady práce ČR a pro veřejnou správu; změna zákona vymezující roli Krajské hygienické stanice.

MPSV zpracovalo Metodiku sociální práce v sociálním bydlení, která se komplexně věnuje oblasti sociálního bydlení v šesti tematicky zaměřených sešitech. V rámci Ostravy je po tištěné podobě metodiky poptávka → domluva MPSV a MMO na přepravě metodik, magistrát je poté bude zájemcům dále distribuovat v rámci Ostravy.

Ministerstvo práce a sociálních věcí zpracovalo metodické materiály a analýzy věnující se sociálnímu bydlení, které jsou ke stažení na webu:

- metodiky: <http://www.socialnibydeni.mpsv.cz/cs/dokumenty/metodiky-cz>
- analýzy: <http://www.socialnibydeni.mpsv.cz/cs/dokumenty/analyzy-cz>

Pro oblast práce s domácnostmi je důležitá Metodika sociální práce v sociálním bydlení, která se v šesti sešitech věnuje jednotlivým tématům: <http://www.socialnibydeni.mpsv.cz/cs/novinky/186-metodika-socialni-prace-v-socialnim-bydeni>

2.2 Evropský pilíř sociálních práv

Projekt statutárního města Ostravy byl zvolen jako příklad dobré praxe pro Evropský pilíř sociálních práv (bod č. 19 Bydlení a pomoc pro osoby bez domova).

2.3 Statutární město Ostrava a sociální bydlení

Dne 16. června 2019 byl Zastupitelstvem města Ostravy schválen Akční plán koncepce sociálního bydlení SMO. Monitoring naplňování akčního plánu a jeho revize představuje náplň činnosti PS.

V září 2019 uběhla doba realizace projektu Koncepce bydlení a její pilotní ověření ve městě Ostrava. Do projektu bylo zapojeno bytovým fondem 6 městských obvodů – občané s trvalým bydlištěm v těchto obvodech tak mohli podat žádost o sociální byt, resp. vstup do projektu. Celkem bylo podáno 552 žádostí (i přes průběžné „stop stavy“), což indikuje velikou potřebnost sociálního bydlení pro domácnosti v bytové nouzi.

V rámci projektu probíhalo zabydlování domácností do celkem 99 sociálních bytů. Míra udržení si bydlení (= došlo k prodloužení nájemní smlouvy) je 80 %.

Komplexní informace k reflexi realizace projektu a vyhodnocení dopadů jsou k dispozici v prezentacích z konference, kterou jsme organizovali 1. října 2019: <https://socialnizaclenovani.ostrava.cz/konference-socialni-bydleni-ve-meste-ostrava/>

2.4 Akční plán a úvodní splněná opatření

Akční plán je členěn do pěti tematických oblastí; v jedné z nich „C. Systém sociálního bydlení“, již byla naplněna dvě opatření – byla vytvořena a obsazena pozice „metodika v oblasti sociálního bydlení“ a byla zpracována Metodika sociální práce v sociálním bydlení, která na základě stávajících zkušeností vytváří rámec spolupráce sociálního pracovníka s domácností v sociálním bydlení.

2.5 Sociální bydlení ve městě Ostrava – návazný projekt

V říjnu 2019 jsme plynule navázali dalším projektem – Sociální bydlení ve městě Ostrava, v jehož rámci se zaměříme na systémovou rovinu (monitoring naplňování a revize Akčního plánu, činnosti PS, kulaté stoly k sociálnímu bydlení, metodické materiály, provázání se strategickými dokumenty města) a praxi sociálního bydlení (pokračující podpora u části domácností z předešlého projektu, zabydlení domácností v bytové nouzi do dalších 70 bytů, nastavení spolupráce se soukromým vlastníkem bytového fondu, se společností Residomo, s.r.o.).

Spolupracující městské obvody (Hrabová, Mariánské Hory a Hulváky, Moravská Ostrava a Přívoz, Poruba, Radvanice a Bartovice, Slezská Ostrava, Vítkovice) i soukromý vlastník budou komplexněji zapojeni do posuzování a vyhodnocování žádostí domácností o sociální byt.

Domácnosti mohou mít v sociálních bytech trvalý pobyt ihned po podpisu nájemní smlouvy.

Žádosti mohou podávat domácnosti v bytové nouzi, podmínkou je trvalé bydliště ve spolupracujících městských obvodech. Od žadatelů s trvalým bydlištěm v nezapojeném městském obvodu může být žádost pouze zaevidována – se zástupci daného obvodu poté můžeme vyjednávat zapojení se/spolupráci.

Trvalý pobyt se vztahuje i na krizové byty v projektu.

V průběhu realizace projektu Sociální bydlení ve městě Ostrava budeme vytvářet a ověřovat Metodiku spolupráce klíčových aktérů. Bude se zaměřovat na důležitý přechod nastavených aktivit z projektového prostředí do stabilní inkluzivní aktivity města.

2.6 Nová koncepce bydlení SMO

Informace k nové koncepci bydlení statutárního města Ostravy představil p. Stračánek. K přípravě zadání a tvorbě koncepce byla vytvořena pracovní skupina, v níž jsou zástupci Magistrátu města Ostravy, úřadů městských obvodů, odborná veřejnost (zástupce VŠB-TUO, Ostravské univerzity, ČVUT) a významných lokálních aktérů v oblasti bydlení (zástupce Residomo, s.r.o., developera).

Koncepce bydlení bude nastavena na období 2020-2035 a bude vypracována externím dodavatelem (bude vysoutěžen). Důležitými oblastmi, které bude zpracovávat, jsou strategické směry rozvoje bydlení a správa a hospodaření se strategickým obecním bytovým fondem.

2.7 Výzkumy

Sčítání osob bez domova v České republice (VÚPSV, 2019; dostupné na: <https://www.vupsv.cz/2019/10/16/vysledky-scitani-osob-bez-domova-v-ceske-republice-2019/>)

Sčítání osob bez domova proběhlo na jaře 2019 a realizaci výzkumu zajišťoval Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. Sčítání se zaměřovalo na osoby bez střechy (osoby přežívající ve veřejných prostorech, osoby spící v noclehárnách) a osoby bez bytu (osoby v azylových domech a obecních ubytovnách; v pobytových zařízeních pro ženy, osoby v institucích – zdravotnická zařízení, věznice a vazební věznice). Celkem se zapojilo 403 obcí.

Na území Moravskoslezského kraje bylo sečteno nejvíce osob bez domova – 3 541, resp. 3 180 dospělých + 361 dětí. Dodatečně jsme zjišťovali údaje k Ostravě – jde o 784 osob, resp. 731 dospělých + 53 dětí a mladistvých. Obvyklé místo přespávání osob bez domova v Ostravě je – 442 osob venku, 78 osob v noclehárnách, 211 osob + 53 dětí a mladistvých v azylových domech.

Limitem sčítání je nezahrnutí osob žijících v komerčních ubytovnách – údaje, které máme k dispozici o domácnostech žijících v nich na území města Ostravy (3 395 osob, z toho 610 dětí do 18 let) by téměř zdvojnásobily číslo celého MSK. Opět jde o indikátor toho, že téma sociálního bydlení je pro Ostravu i MSK klíčové.

Výzkum sousedských vztahů a postojů k sociálnímu bydlení (INESAN, 2019; dostupné na: <http://www.socialnibydeni.mpsv.cz/cs/novinky/218-vyzkum-sousedskych-vztahu-a-postoju-k-socialnimu-bydeni>)

Výzkum sousedských vztahů na zadání MSPV realizoval INESAN a je reprezentativní, účastnilo se 1 086 respondentů a dalších 200 respondentů žijících v blízkosti sociálního bydlení.

S tvrzením, že zřízení sociálních bytů je potřebné, rozhodně souhlasí či spíše souhlasí 93 % respondentů. Podporu zákona, který by se zaměřoval na oblast sociálního bydlení, vyjádřilo 85 % respondentů (rozhodně ano, spíše ano).

V rámci české veřejnosti tak je téma sociálního bydlení vnímáno jako žádané a potřebné. Jako preferovaná lokalizace sociálních bytů je respondenty vnímaná varianta jinde než v jejich sousedství, resp. dále od jejich bydliště.

Jako prioritní cílové skupiny jsou respondenty vnímáni zvláště samoživitelé a samoživitelky s dětmi, osoby opouštějící náhradní rodinnou péči, rodiny s dětmi, či oběti domácího násilí.

3. Pracovní část – depistáž a prevence ztráty bydlení

Pracovní část se zaměřovala na téma depistáže a prevence ztráty bydlení. Cílem bylo získat dobré praxe a podněty, reflektovat jednotlivé nástroje a možnosti jejich aplikace a využití.

Jednotlivá témata členové PS řešili prací ve skupinách.

Klíčové teze/nápady, s nimiž budeme dále pracovat, jsou:

Depistáž

- vzájemná spolupráce klíčových aktérů – sociální a bytový odbor, vedení městského obvodu, Úřad práce ČR, neziskové organizace,
- vytvoření prostoru (čas, personální kapacity) k depistážní činnosti,

Prevence ztráty bydlení

- monitoring úhrad nákladů na bydlení,
- včasná identifikace vzniku dluhu a snaha řešit danou situaci s domácností – spolupráce bytových/majetkových a sociálních odborů,
- spolupráce se soukromými vlastníky,
- spolupráce se sociálním pracovníkem na sociálních/sousedských vztazích a dodržování domovního řádu,
- důležitá je podpora sociální práce/sociálních pracovníků – neziskové organizace, obvody, Úřad práce ČR,
- informovanost + sdílení informací k zajištění podpory domácnosti – magistrát, městské obvody, neziskové organizace, rodina a známí,
- zavedení domovnícké činnosti v jednotlivých bytových domech,
- získávání aktuálních informací o klientech,
- souhlas s předáváním údajů,
- možnost úpravy podoby nájemní smlouvy,
- letáky, besedy k sociální tematice – nutná osobní návštěva v domácnosti

Téma GDPR a možnosti spolupráce jednotlivých odborů daného městského úřadu – narušení dříve fungující spolupráce, někde se podařilo navázat, na některých obvodech vzájemná komunikace ustala. Se všemi podněty a nápady dále pracujeme – cílem je vytvoření informačních letáčků a „kuchařky“ prevence ztráty bydlení – tedy nástrojů, který by bylo možno využít pro nastavení depistážních a preventivních aktivit.

Téma bude dále rozvíjeno v rámci březnového kulatého stolu.

4. Závěr, termín nadcházejících PS a kulatých stolů v roce 2020

Na všechny uvedené akce budete s předstihem zváni; uvedené termíny by však již měly být neměnné, je tedy možno si je poznačit:

- 26. března – kulatý stůl k sociálnímu bydlení
- 21. května – Pracovní skupina sociálního bydlení
- 24. září – kulatý stůl k sociálnímu bydlení
- 10. prosince – Pracovní skupina sociálního bydlení

Děkujeme Vám za účast na jednání pracovní skupiny a těšíme se na spolupráci při rozvoji sociálního bydlení v roce 2020!

Máte-li zájem o schůzku, návrh tématu na jednání PS či kulatého stolu, kontaktujte manažera PS – p. Mikulce (mmikulec@ostrava.cz, 599 443 272).

Zapsal: Mgr. Marek Mikulec, Ph.D.
Dne: 31. prosince 2019

Zrevidoval: Mgr. Zdeněk Živčák, MPA
Dne: 2. ledna 2020

Přílohy

Příloha č. 1   Prezentace PS Sociálního bydlení č. 1

Ing. Zbyněk Pražák, Ph.D.
náměstek primátora, předseda PS